

ROZHODNUTIE RADY (SZBP) 2019/2108

z 9. decembra 2019

na podporu posilnenia biologickej ochrany a bezpečnosti v Latinskej Amerike v súlade s vykonávaním rezolúcie Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov č. 1540 (2004) o nešírení zbraní hromadného ničenia a ich nosičov

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 28 ods. 1 a článok 31 ods. 1,

so zreteľom na návrh vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 12. decembra 2003 prijala stratégiu EÚ proti šíreniu zbraní hromadného ničenia, ktorá v kapitole III obsahuje zoznam opatrení zameraných na boj proti takémuto šíreniu. Takéto opatrenia je potrebné prijať v rámci Únie, ako aj v tretích krajinách.
- (2) Únia uvedenú stratégiu aktívne vykonáva a zavádza opatrenia uvedené v jej kapitole III, a to najmä uvoľňovaním finančných zdrojov na podporu konkrétnych projektov realizovaných multilaterálnymi inštitúciami, poskytovaním technickej pomoci a odborných znalostí štátom v súvislosti so širokou škálou opatrení proti šíreniu a podporou úlohy Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov (ďalej len „BR OSN“).
- (3) BR OSN 28. apríla 2004 prijala rezolúciu č. 1540 (2004) (ďalej len „rezolúcia BR OSN č. 1540 (2004)“), ktorá bola prvým medzinárodným nástrojom, ktorý sa uceleným a komplexným spôsobom zaoberá zbraňami hromadného ničenia, ich nosičmi a súvisiacimi materiálmi. Rezolúciou BR OSN č. 1540 (2004) sa pre všetky štáty stanovili záväzné povinnosti, pričom cieľom týchto povinností bolo predchádzať tomu, aby neštátne subjekty získavali prístup k takýmto zbraňam a súvisiacim materiálom, a odrádzať ich od takéhoto prístupu. BR OSN taktiež rozhodla, že všetky štáty majú prijať a presadzovať účinné opatrenia na zavedenie vnútroštátnych kontrol s cieľom predchádzať šíreniu jadrových, chemických a biologických zbraní a ich nosičov, a to aj prostredníctvom zavedenia primeraných kontrol súvisiacich materiálov.
- (4) Rada 11. mája 2017 prijala rozhodnutie (SZBP) 2017/809 ⁽¹⁾ na podporu vykonávania rezolúcie BR OSN č. 1540 (2004). Technickým vykonávaním činností podľa rozhodnutia (SZBP) 2017/809 je poverený Úrad OSN pre otázky odzbrojenia (ďalej len „UNODA“) v spolupráci s príslušnými regionálnymi medzinárodnými organizáciami, najmä s Organizáciou amerických štátov (ďalej len „OAŠ“).
- (5) Vo svojom programe pre odzbrojenie „Zabezpečenie našej spoločnej budúcnosti“, ktorý bol predložený 24. mája 2018, generálny tajomník OSN zdôraznil, že „musíme pokračovať v posilňovaní našich inštitúcií, aby sa zabránilo akémukoľvek použitiu biologických zbraní, a to aj posilnením vykonávania Dohovoru o biologických zbraniach, a zabezpečiť, aby sme dokázali primerane reagovať v prípade, že prevencia zlyhá“, a že je potrebné „prispieť k vytvoreniu rámca, ktorým sa zabezpečí koordinovaná medzinárodná reakcia v prípade použitia biologických zbraní“.
- (6) Rada 21. januára 2019 prijala rozhodnutie (SZBP) 2019/97 ⁽²⁾ na podporu Dohovoru o biologických a toxínových zbraniach (ďalej len „BTWC“) v rámci stratégie EÚ proti šíreniu zbraní hromadného ničenia.
- (7) OAŠ pripravila dva návrhy projektov zameraných na posilnenie celkovej biologickej ochrany a bezpečnosti v Latinskej Amerike.

⁽¹⁾ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2017/809 z 11. mája 2017 na podporu vykonávania rezolúcie Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov č. 1540 (2004) o nešírení zbraní hromadného ničenia a ich nosičov (Ú. v. EÚ L 121, 12.5.2017, s. 39).

⁽²⁾ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2019/97 z 21. januára 2019 na podporu Dohovoru o biologických a toxínových zbraniach v rámci stratégie EÚ proti šíreniu zbraní hromadného ničenia (Ú. v. EÚ L 19, 22.1.2019, s. 11).

- (8) Správou a riadením projektov, ktoré sa majú realizovať podľa tohto rozhodnutia, by mal byť poverený sekretariát Medziamerického výboru proti terorizmu pri OAS (ďalej len „OAS/CICTE“).
- (9) Sekretariát OAS/CICTE by mal zabezpečiť účinnú spoluprácu s príslušnými medzinárodnými organizáciami a orgánmi, ako je jednotka podpory vykonávania BTWC, výbor BR OSN zriadený podľa rezolúcie BR OSN č. 1540 (2004), Svetová organizácia pre zdravie zvierat (OIE) a globálne partnerstvo proti šíreniu zbraní a materiálov hromadného ničenia. Sekretariát OAS/CICTE by mal tiež zabezpečiť komplementárnosť a synergiu projektov uskutočňovaných na základe tohto rozhodnutia s príslušnými dokončenými a prebiehajúcimi projektmi, činnosťami v Latinskej Amerike podporovanými jednotlivými členskými štátmi EÚ a s inými programami financovanými Úniou v tejto oblasti vrátane nástroja na podporu stability a mieru a chemických, biologických, rádiologických a jadrových centier excelentnosti EÚ,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Únia v záujme podpory mieru a bezpečnosti a účinného multilateralizmu na celosvetovej a regionálnej úrovni sleduje tieto ciele:
 - zlepšenie legislatívneho a regulačného základu v oblasti biologickej ochrany a biologickej bezpečnosti v prijímajúcich krajinách prostredníctvom prijatia a presadzovania vhodných účinných právnych predpisov, ktorými sa akýmkoľvek neštátnym subjektom zakazuje vyrábať, nadobúdať, vlastniť, vyvíjať, prepravovať, prenášať alebo používať biologické zbrane a ich nosiče, najmä na teroristické účely.
 - posilnenie biologickej ochrany a biologickej bezpečnosti v prijímajúcich krajinách zvyšovaním informovanosti v príslušných odvetviach vrátane presadzovania účinných vnútroštátnych opatrení na zabránenie šíreniu biologických zbraní a ich nosičov.
2. Na dosiahnutie cieľov uvedených v odseku 1 uskutoční Únia tieto projekty:
 - technická a legislatívna pomoc zameraná na posilnenie právnych predpisov v oblasti biologickej ochrany a biologickej bezpečnosti, na zabezpečenie harmonizácie takýchto právnych predpisov s medzinárodnými normami a na podporu a posilnenie regionálnej spolupráce;
 - zvyšovanie informovanosti, vzdelávanie a odborná príprava v oblasti biologickej ochrany a biologickej bezpečnosti.

Článok 2

1. Za vykonávanie tohto rozhodnutia zodpovedá vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „vysoký predstaviteľ“).
2. Technické vykonávanie projektov uvedených v článku 1 ods. 2 uskutočňuje sekretariát OAS/CICTE. Túto úlohu plní pod kontrolou vysokého predstaviteľa. Vysoký predstaviteľ uzavrie na uvedený účel potrebné dohody so sekretariátom OAS/CICTE.
3. Podrobný opis projektov je uvedený v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

Článok 3

1. Finančná referenčná suma na vykonávanie projektov uvedených v článku 1 ods. 2 je 2 738 708,98 EUR.
2. Výdavky financované zo sumy stanovenej v odseku 1 sa spravujú v súlade s postupmi a pravidlami, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie.
3. Komisia dohliada na riadne spravovanie výdavkov uvedených v odseku 1. Na uvedený účel uzavrie so sekretariátom OAS/CICTE dohodu o financovaní. V uvedenej dohode sa stanoví, že sekretariát OAS/CICTE má zabezpečiť viditeľnosť príspevku Únie zodpovedajúcu výške tohto príspevku.

4. Komisia vyvinie úsilie, aby sa dohoda o financovaní uvedená v odseku 3 uzavrela čo najskôr po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia. Komisia informuje Radu o všetkých ťažkostiach, ktoré v tomto procese vzniknú, ako aj o dátume uzavretia dohody o financovaní.

Článok 4

Vysoký predstaviteľ predkladá Rade správu o vykonávaní tohto rozhodnutia, a to na základe pravidelných správ, ktoré pripravuje sekretariát OAS/CICTE. Uvedené správy tvoria základ pre hodnotenie, ktoré vykoná Rada. Komisia poskytuje informácie o finančných aspektoch projektov uvedených v článku 1 ods. 2.

Článok 5

1. Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.
2. Toto rozhodnutie stráca účinnosť 36 mesiacov po uzavretí dohody o financovaní uvedenej v článku 3 ods. 3 alebo šesť mesiacov po jeho prijatí, ak sa v uvedenej lehote neuzavrie žiadna dohoda o financovaní.

V Bruseli 9. decembra 2019

Za Radu

predseda

J. BORRELL FONTELLES

PRÍLOHA

**PROJEKTY NA PODPORU POSILNENIA BIOLOGICKEJ OCHRANY A BEZPEČNOSTI V LATINSKEJ AMERIKE
V SÚLADE S VYKONÁVANÍM REZOLÚCIE BEZPEČNOSTNEJ RADY ORGANIZÁCIE SPOJENÝCH NÁRODOV
Č. 1540 (2004) O NEŠÍRENÍ ZBRANÍ HROMADNÉHO NIČENIA A ICH NOSIČOV**

1. Úvod a ciele

1.1. Úvod

Dohovor o biologických zbraniach (ďalej len „BWC“) nadobudol platnosť v roku 1975 a bol ratifikovaný všetkými krajinami v Latinskej Amerike a Karibiku okrem jednej (Haiti). Po viac ako štyridsiatich rokoch však mnohé z týchto krajín nemajú potrebný vnútroštátny právny a regulačný rámec na úplné vykonávanie dohovoru BWC. V dohovore sa okrem iného stanovujú určité normy biologickej ochrany na zníženie bakteriologických a iných biologických hrozieb, ktoré môžu viesť k poškodeniu života na Zemi.

V snahe o posilnenie úsilia zameraného na boj proti takýmto hrozbám prijala Bezpečnostná rada OSN rezolúciu Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov č. 1540 (2004) (ďalej len „rezolúcia BR OSN č. 1540 (2004)“). V tejto rezolúcii sa vyžaduje, aby všetky štáty prijali a presadzovali účinné opatrenia na zavedenie vnútroštátnych kontrol s cieľom predchádzať šíreniu jadrových, chemických alebo biologických zbraní a ich nosičov. Podľa normatívneho bodu 3 písm. a) rezolúcie BR OSN č. 1540 (2004) takéto opatrenia zahŕňajú zavedenie vhodných kontrol súvisiacich materiálov, ako aj vypracovanie a zachovanie vhodných účinných opatrení na tento účel s cieľom evidovať a zabezpečiť takéto položky vo výrobe, pri ich používaní, skladovaní alebo preprave.

Výbor rezolúcie č. 1540 (2004) vykonáva každých päť rokov komplexné preskúmanie úsilia, ktoré členské štáty vyvíjajú v záujme plnenia svojich záväzkov podľa rezolúcie BR OSN č. 1540 (2004). Záverečný dokument komplexného preskúmania z roku 2016 priniesol niekoľko dôležitých záverov. Po prvé, v dokumente sa uvádza, že hoci štáty dosiahli určitý pokrok pri zabezpečovaní a ochrane citlivých materiálov, nedostatky v týchto oblastiach pretrvávajú. Po druhé, výbor konštatoval, že úsilie o evidenciu a zabezpečenie materiálov súvisiacich s biologickými zbraňami v porovnaní s úsilím o zabezpečenie materiálov súvisiacich s jadrovými a chemickými zbraňami zaostáva. Po tretie, výbor poznamenal, že od roku 2011 nedošlo k žiadnemu zvýšeniu miery vykonávania opatrení, ktoré sa požadujú v rezolúcii BR OSN č. 1540 (2004). Výbor v dôsledku toho dospel k záveru, že štáty by mali urýchlene podniknúť kroky na prijatie opatrení na evidenciu a zabezpečenie materiálov súvisiacich s biologickými zbraňami.

Incident zahŕňajúci vypustenie a možné šírenie patogénnych biologických látok, či už zo strany subjektu, ktorý má v úmysle ublížiť cieľovej populácii, alebo v dôsledku ich prirodzeného výskytu, má v regióne Organizácie amerických štátov (ďalej len „OAS“) potenciál spôsobiť významnú ujmu z ľudského, hospodárskeho a politického hľadiska. Vzhľadom na túto potenciálnu hrozbu sa OAS na americkom kontinente usilovala o zvýšenie informovanosti a kapacity v oblasti biologickej ochrany a biologickej bezpečnosti. Medziamerický výbor pre boj proti terorizmu (ďalej len „OAS/CICTE“) napríklad od roku 2009 prostredníctvom svojho sekretariátu (ďalej len „sekretariát“) uskutočnil viaceré vnútroštátne cvičenia krízového riadenia týkajúce sa biologických incidentov, ktoré boli zamerané na zvyšovanie informovanosti o hrozbách v oblasti biologickej bezpečnosti, a na ktorých sa zišli úradníci a zástupcovia agentúr a organizácií s cieľom naučiť sa, ako koordinovať reakcie na biologické incidenty. Okrem toho viaceré členské štáty OAS výslovne požiadali sekretariát o pomoc pri navrhovaní alebo aktualizácii národných plánov reakcie na biologické núdzové situácie.

Hoci tieto a ďalšie snahy o posilnenie pripravenosti a reakcie na biologické incidenty priniesli významné výsledky, mnohé členské štáty OAS sa do biologickej ochrany a biologickej bezpečnosti stále dostatočne nezapájajú a neinvestujú do nich. Odráža sa to v nedostatku potrebnej infraštruktúry, kapacity a právnych rámcov na účinné odhaľovanie biologických incidentov a reakciu na ne. Vysoký a neprimeraný počet úmrtí na americkom kontinente v dôsledku globálneho prepuknutia chřipky H1N1 v roku 2009 poukazuje na uvedené slabé miesta a zdôrazňuje potrebu intenzívnejšieho zamerania sa na biologickú ochranu a biologickú bezpečnosť. Má sa napríklad za to, že na americkom kontinente zomrelo v dôsledku chřipky ošipaných H1N1 v roku 2009 viac ľudí ako vo zvyšku sveta.

Nedostatočná angažovanosť vlád v tomto regióne v oblasti biologickej ochrany a biologickej bezpečnosti vyplýva z kombinácie faktorov, medzi ktoré patrí aj nedostatočné povedomie tvorcov politik o hrozbe a potenciálnych nákladoch rozsiahleho biologického incidentu; skutočnosť, že priority týkajúce sa bezpečnosti súperia o zdroje, ktoré sú na vnútroštátnej úrovni veľmi obmedzené; ako aj výzvy, ktoré sú neoddeliteľne spojené s rozvojom integrovanej vnútroštátnej spôsobilosti pre pripravenosť a reakciu na biologické incidenty. Tieto výzvy poukazujú na to, že je potrebné, aby bola reakcia na biologické incidenty v rámci regiónu OAS koordinovaná. Do takejto reakcie by sa mali zapojiť viaceré subjekty na vnútroštátnej a miestnej úrovni vrátane ministerstiev (zdravotníctvo, poľnohospodárstvo, bezpečnosť, spravodlivosť, obrana, spravodajstvo, doprava, zahraničné veci, medzinárodný obchod, hospodárstvo, veda a technika a iné), orgánov presadzovania práva a ostatných špecialistov prvého zásahu, subjektov súkromného sektora (najmä priemysel a akademická obec) a občianskej spoločnosti.

1.2. Ciele

Cieľom výboru CICTE je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1540 (2004) zlepšiť prostredníctvom tohto trojročného projektu biologickú ochranu a biologickú bezpečnosť v prijímajúcich krajinách, najmä pokiaľ ide o zavedenie a presadzovanie účinných opatrení na zabránenie šíreniu biologických zbraní a ich nosičov.

Technická pomoc a spolupráca s členskými štátmi, ktoré podporujú celkový cieľ tohto projektu, sa bude zakladať na týchto hlavných cieľoch:

- sprísnenie noriem v oblasti biologickej ochrany a biologickej bezpečnosti v prijímajúcich krajinách;
- posilnenie právnych a regulačných rámcov v oblasti biologickej ochrany a biologickej bezpečnosti a ich harmonizácia s medzinárodnými normami;
- posilnenie spolupráce a súčinnosti, najmä prostredníctvom partnerských preskúmaní na základe rezolúcie č. 1540 (2004);
- uľahčenie nepretržitej odbornej prípravy v oblasti biologickej ochrany a biologickej bezpečnosti.

2. Výber vykonávacej agentúry a koordinácia s inými príslušnými iniciatívami v oblasti financovania

2.1. Vykonávacia agentúra – Organizácia amerických štátov (OAS)

OAS od roku 2005 aktívne podporuje úsilie členských štátov v oblasti nešírenia zbraní na americkom kontinente. V roku 2010 bol sekretariátu výboru CICTE udelený osobitný mandát na vypracovanie programu, ktorý by bol zameraný na pomoc pri vykonávaní rezolúcie BR OSN č. 1540 (2004). Na základe toho sa medzi Úradom OSN pre otázky odzbrojenia (UNODA), skupinou odborníkov výboru rezolúcie č. 1540 (2004) a sekretariátom OAS/CICTE vytvorilo strategické partnerstvo s cieľom uskutočniť na americkom kontinente pilotný projekt technickej pomoci a budovania kapacít zameraný uľahčenie úsilia členských štátov o vykonávanie opatrení v rôznych oblastiach, na ktoré sa vzťahuje rezolúcia BR OSN č. 1540 (2004).

Jedným z hlavných cieľov OAS/CICTE je spolupráca s krajinami, ktorých vlády sa v rámci úsilia o nešírenie zbraní plne zapájajú do fyzickej ochrany a evidencie chemických, biologických a jadrových materiálov (ďalej len „CBRN“). Ďalším cieľom je pomôcť prijímajúcim štátom pri vykonávaní rezolúcie BR OSN č. 1540 (2004) tým, že sa identifikujú konkrétne potreby a výzvy s cieľom prispôsobiť legislatívnu pomoc a špecializované činnosti budovania kapacít, ktoré sú zamerané na posilnenie preventívneho rámca členských štátov na boj proti používaniu materiálov CBRN neštátnymi subjektmi.

Regionálny rámec, ktorý poskytuje OAS, má z dôvodu nadnárodnej povahy hrozieb komparatívnu výhodu, keďže reakcia na tieto výzvy si vyžaduje spoluprácu medzi susednými krajinami. Regionálnym prístupom výboru CICTE k týmto otázkam sa zabezpečí konzistentnosť, aby sa predišlo zdvojojovaniu úsilia, a môže sa ním maximalizovať efektívnosť. V tejto súvislosti má OAS, ako najvýznamnejšia regionálna organizácia na americkom kontinente, jedinečnú pozíciu na tejto pologuli na to, aby preukázala účinnosť, a to vďaka svojej existujúcej sieti národných kontaktných miest, rozsiahlej prítomnosti v celom regióne a schopnosti pracovať v teréne s navrhovanými prijímajúcimi krajinami.

Vo všeobecnejšiej rovine OAS/CICTE úzko spolupracuje s vládami mnohých členských štátov OAS a dosiahol významné výsledky v oblasti biologickej ochrany a biologickej bezpečnosti. Napríklad OAS/CICTE pomáha členským štátom rôznym spôsobom, ako je:

- vypracúvanie národných akčných plánov na základe rezolúcie č. 1540 (2004) a posilňovanie právnych a regulačných rámcov;

- budovanie kapacít na predchádzanie obchodovaniu a pašovaniu jadrového, rádiologického, chemického a biologického materiálu a boj proti nim;
- podpora výmeny účinných postupov prostredníctvom metodiky partnerského preskúmania a
- uľahčovanie koordinácie na politickej úrovni s cieľom identifikovať oblasti pre regionálnu a subregionálnu spoluprácu.

2.2. Koordinácia s ďalšími príslušnými iniciatívami v oblasti financovania

Je zaužívanou praxou, že OAS/CICTE koordinuje svoje činnosti s inými agentúrami a organizáciami, ktoré získavajú finančné prostriedky od rovnakých, ako aj od iných darcovských vlád a medzinárodných orgánov. Pokiaľ ide o organizácie, ktoré dostávajú podporu z Európskej únie na prácu súvisiacu s činnosťami navrhovanými v rámci tohto projektu, Úrad Organizácie Spojených národov pre otázky odzbrojenia (ďalej len „UNODA“), výbor rezolúcie č. 1540 (2004) a jeho skupina odborníkov, ako aj jednotka podpory vykonávania Dohovoru o biologických zbraniach (ďalej len „BWC-ISU“) s projektom priamo súvisia a je potrebné poznamenať, že OAS/CICTE už s nimi úzko spolupracuje. Koordináciu s týmito orgánmi bude vykonávať riadiaci tím, ktorý sídli v ústredí OAS, s cieľom zabezpečiť, aby všetko úsilie bolo komplementárne a zabránilo sa duplicite, pričom činnosti v rámci projektu sa zosúladi so záväzkami podľa rezolúcie č. 1540 (2004) a dohovoru BWC.

V tejto súvislosti sa OAS/CICTE domnieva, že projekt je jednoznačne v súlade s rozhodnutím Európskej rady z roku 2019 o podpore vykonávania Dohovoru o biologických zbraniach mimo Európskej únie (ďalej len „rozhodnutie“). Navrhovaným projektom by sa podporilo uvedené rozhodnutie, a to tým, že by pomohol znížiť hrozbu šírenia biologických a toxínových zbraní v regióne. V rámci projektu by sa pri tom zohľadnil rýchly pokrok vo vedách o živé prírode, aby sa zabezpečilo, že právne a regulačné rámce vlád na boj proti takýmto hrozbám spĺňajú aktuálne medzinárodné normy. Vďaka tomu by projekt pomohol zabezpečiť, aby boli členské štáty OAS pripravené rýchlo reagovať na akékoľvek hrozby, ktoré sa môžu vyskytnúť.

Pokiaľ ide o vývoj politiky v tejto oblasti, OAS/CICTE bude aj naďalej pracovať na týchto témach na svojich pravidelných zasadnutiach a vo Výbore pre bezpečnosť pologule v rámci Stálej rady OAS.

Hlavným cieľom tohto návrhu je zlepšiť biologickú ochranu a biologickú bezpečnosť v prijímajúcich krajinách zvyšovaním informovanosti a budovaním kapacít v rámci príslušných odvetví v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1540 (2004), okrem iného presadzovaním účinných vnútroštátnych opatrení na zabránenie šíreniu biologických zbraní a ich nosičov. Toto úsilie sa zameria na vedeckých pracovníkov, ktorí sa zaoberajú živou prírodou a venujú sa oblasti biologickej ochrany a biologickej bezpečnosti vo verejnom a súkromnom sektore, ako aj na tvorcov politik a zákonodarcov. Činnosti budú zahŕňať kurzy odbornej prípravy pre výskumných pracovníkov zaoberajúcich sa živou prírodou v prijímajúcich krajinách, ako aj rozvoj odbornej prípravy online s cieľom osloviť ešte väčší počet príjemcov v regióne. OAS/CICTE bude vykonávať tieto činnosti v koordinácii s našimi strategickými partnermi, pričom OAS – ako sa uvádza v časti venovanej metodike – môže na účely vysoko špecializovanej odbornej prípravy a úloh zamestnať pracovníkov na krátkodobé zmluvy (odborníkov, školiťelov a výskumných pracovníkov) a bude spolupracovať so svojimi partnermi v uvedených oblastiach (vrátane BWC-ISU, UNODA, OIE a Európskej únie), ako aj s akademickou obcou s cieľom zabezpečiť, aby zamestnanci spĺňali všetky technické požiadavky, pričom, ak to bude možné, bude využívať aj zoznamy vedené týmito organizáciami.

3. Opis projektu

3.1. Opis

Cieľom nášho návrhu je zlepšiť biologickú ochranu a biologickú bezpečnosť v prijímajúcich krajinách v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1540 (2004) a ďalej zvyšovať schopnosť prijímajúcich štátov účinne predvídať rozsiahle incidenty zahŕňajúce biologické látky a reagovať na ne, či už ide o incidenty spôsobené ľudskou činnosťou alebo ku ktorým dôjde v dôsledku prirodzeného výskytu týchto látok. Projekt by slúžil aj na zlepšenie medziažentúrnej a medzinárodnej spolupráce a na výmenu informácií medzi členskými štátmi OAS s cieľom pripraviť sa na biologické incidenty a reagovať na ne. Projekt sa okrem toho usiluje o riešenie nedostatkov, ktoré v súčasnosti existujú v niektorých cieľových krajinách, a o doplnenie úsilia o vykonávanie dohovoru BWC.

Tento projekt prepojí až osem zodpovedných vnútroštátnych orgánov členských štátov OAS, vhodných zástupcov súkromného sektora a občianskej spoločnosti a kvalifikovaných medzinárodných odborníkov s cieľom preskúmať opatrenia, ktoré možno prijať na zabezpečenie lepších spôsobilostí v oblasti biologickej ochrany a biologickej bezpečnosti v týchto štátoch a vo všeobecnosti v regióne OAS. V rámci projektu sa bude uplatňovať prístup s dvojakým zameraním, ktorý bude zahŕňať vnútroštátne aj subregionálne činnosti. Projekt sa bude snažiť využiť predchádzajúce skúsenosti sekretariátu v tejto oblasti na americkom kontinente, ako aj etablovanú sieť kontaktov a partnerov (najmä vo verejnom sektore). Úsilie na vnútroštátnej úrovni sa zameria na spoluprácu s jednotlivými členskými štátmi OAS s cieľom posilniť vnútroštátne kapacity, vypracovať právne a iné predpisy a vytvoriť akčné plány pre jednotlivé krajiny v záujme posilnenia operačných spôsobilostí.

Na regionálnej úrovni sa činnosti v oblasti budovania kapacít zamerajú na podporu výmeny informácií a osvedčených postupov, ako aj na vymedzenie štrukturálnych, hmotných a funkčných parametrov z hľadiska regionálneho prístupu.

Okrem toho sa projekt bude usilovať o podnietenie procesu partnerského preskúmania vypracovaného v posledných rokoch, v rámci ktorého sa štáty dobrovoľne dohodnú na spolupráci s cieľom posúdiť svoje vzájomné silné a slabé stránky pri plnení záväzkov podľa rezolúcie č. 1540 (2004) a identifikovať účinné postupy a oblasti pre pokračujúcu dvojstrannú spoluprácu. Po nedávnom úspešnom partnerskom preskúmaní podľa rezolúcie č. 1540 (2004), ktoré sa uskutočnilo medzi Čile a Kolumbiou (2017), Dominikánskou republikou a Panamou (2019) a najnovšie medzi Paragvajom a Uruguajom (2019), navrhujeme, aby sa týmto trom dvojiciam krajín poskytla osobitná nadväzujúca pomoc a spolupráca. Snažili by sme sa pri tom nadviazať na úzke bilaterálne väzby, ktoré sa medzi týmito štátmi vytvorili počas procesu partnerského preskúmania, a tiež ďalej podporovať preukázaný záväzok týchto krajín pokračovať v spolupráci na základe rezolúcie č. 1540 (2004) nad rámec počiatočného partnerského preskúmania. Takisto by sme chceli navrhnúť podporu ďalších partnerských preskúmaní v regióne, a to so silným zameraním na biologickú ochranu a biologickú bezpečnosť v krajinách, ktoré takéto preskúmania ešte nevykonali, ako je Mexiko a prípadne iní partneri v regióne. Napokon by sme sa usilovali prehodnotiť súčasné postupy partnerského preskúmania s cieľom podporiť a posilniť pokračujúcu spoluprácu medzi týmito krajinami, presadzovať osvedčené postupy, ako aj prax uverejňovania technických dokumentov (okrem záverečných správ predložených štátmi) s cieľom zachytiť pokrok dosiahnutý na týchto fórach.

3.2. Metodika

3.2.1. Organizačná štruktúra

Tento projekt bude realizovať OAS/CICTE v koordinácii a s podporou členských štátov OAS. Riadiaci tím OAS/CICTE tohto projektu budú tvoriť traja zamestnanci a asistent administratívnej/finančnej podpory pracujúci v ústredí OAS vo Washingtone DC, a to v koordinácii s externými zmluvnými zamestnancami v závislosti od konkrétnych činností, ktoré sa majú uskutočniť, pod všeobecným dohľadom a vedením výkonného tajomníka výboru CICTE.

Medzi externými zmluvnými zamestnancami bude aj špecialista na právne otázky, ktorý vykoná časť projektu týkajúcu sa legislatívnej pomoci. Na účely vysoko špecializovanej odbornej prípravy a úloh môže OAS zamestnať pracovníkov na krátkodobé zmluvy (odborníkov, školiteľov a výskumných pracovníkov) zo zoznamov odborníkov iných technicky zameraných partnerských organizácií vrátane BWC-ISU, UNODA, OIE a Európskej únie.

Riadiaci tím programu OAS/CICTE bude v úvodnej fáze koordinovať činnosť priamo s vnútroštátnymi orgánmi členských štátov, ktoré predtým požiadali o podporu v súvislosti s rezolúciou BR OSN č. 1540 (2004). OAS už uzavrela viacero dohôd o spolupráci s cieľom pomôcť členským štátom v oblastiach vykonávania rezolúcie č. 1540 (2004), ktoré budú základom pre technickú pomoc.

3.2.2. Technický prístup

Žiadosti o legislatívnu a technickú pomoc s cieľom posilniť predpisy týkajúce sa biologickej ochrany a biologickej bezpečnosti si budú vyžadovať počiatočné posúdenie a analýzu existujúcich právnych a iných predpisov, ktoré vykoná špecialista na právne otázky v koordinácii s riadiacim tímom projektu a príslušnými orgánmi v prijímajúcich krajinách prostredníctvom misí zameraných na legislatívnu a technickú pomoc, aby sa identifikovali konkrétne nedostatky a priority jednotlivých krajín. Na základe tohto posúdenia by medzi osobitné opatrenia týkajúce sa legislatívnych a regulačných zlepšení v oblasti biologickej ochrany a biologickej bezpečnosti, ktoré si vyžadujú prioritné vykonávanie, ktoré sa bude priamo podporovať týmto projektom, mohli patriť:

— analýza existujúcich právnych a iných predpisov v prijímajúcich krajinách s cieľom identifikovať konkrétne nedostatky;

- vypracovanie a prijatie zoznamu na kontrolu vývozu;
- vypracovanie a prijatie národného akčného plánu reakcie na biologické hrozby;
- vypracovanie vnútroštátnych usmernení na ochranu biologických látok pred náhodným alebo zámerným šírením, ich riadne a bezpečné skladovanie a prepravu vrátane ich internej bezpečnosti.

Činnosti na podporu a posilnenie regionálnej spolupráce by zahŕňali:

- rozvoj nadväzujúcich činností v oblasti budovania kapacít a spolupráce pre krajiny v tomto regióne, ktoré vykonali partnerské preskúmanie v súvislosti s vykonávaním rezolúcie č. 1540 (2004);
- ďalšie partnerské preskúmania so silným zameraním na biologickú ochranu a biologickú bezpečnosť;
- vypracovanie a uverejnenie technických dokumentov o činnostiach súvisiacich s partnerským preskúmaním.

Pokiaľ ide o časť tohto návrhu týkajúcu sa zvyšovania informovanosti, vzdelávania a odbornej prípravy v oblasti biologickej ochrany a biologickej bezpečnosti, ktorá sa má vykonávať súbežne s časťou týkajúcou sa technickej a legislatívnej pomoci a regionálnej spolupráce, zorganizuje sa v každej z prijímajúcich krajín kurz odbornej prípravy. Tieto kurzy odbornej prípravy bude koordinovať riadiaci tím OAŠ/CICTE a viesť ich budú medzinárodní odborníci. Uvedené kurzy budú slúžiť na budovanie kapacít a vytvorenie skupiny škooliteľov z rôznych vedeckých inštitúcií prijímajúcich krajín, ktorí budú môcť šíriť poznatky o zásadách biologickej ochrany a biologickej bezpečnosti, najlepších laboratórnych postupoch, technikách a metódach riadenia biologického rizika v laboratóriách a výskumných ústavoch.

OAŠ/CICTE bude spolupracovať s akademickými a výskumnými pracovníkmi s cieľom vytvoriť online kurz, ktorý prispeje k zlepšeniu súčasných zdrojov v záujme ďalšieho šírenia poznatkov a zvyšovania informovanosti o biologickej ochrane, biologickej bezpečnosti a bioetike medzi akademickými pracovníkmi, učiteľmi, študentmi a výskumnými pracovníkmi v oblasti vied o živej prírode a inými príslušnými zainteresovanými stranami.

Okrem toho sa počas misií zameraných na technickú a legislatívnu pomoc, ako aj v rámci regionálnych a subregionálnych činností uvedených v návrhu, budú viesť osvetové a informačné kampane týkajúce sa biologickej ochrany, biologickej bezpečnosti, rezolúcie BR OSN č. 1540 (2004) a vykonávania dohovoru BWC so zameraním na tvorcov politík, poslancov a zástupcov priemyslu.

3.2.3. Rodové hľadisko

Prostredníctvom svojho programu na základe rezolúcie č. 1540 (2004) zohráva OAŠ/CICTE dôležitú úlohu pri podpore členských štátov pri budovaní kapacít na účely vykonávania rezolúcie BR OSN č. 1540 (2004) a v boji proti šíreniu zbraní, ako aj pri podpore rodovej rovnosti. Všetky tieto výsledky prispievajú k plneniu cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja a dopĺňajú úsilie členských štátov OAŠ o vykonávanie príslušných nástrojov v oblasti režimu globálneho odzbrojenia a nešírenia zbraní.

OAŠ/CICTE v procese prijímania pracovníkov na pomoc prijímajúcim krajinám v rámci projektu zabezpečí rodovú rovnosť a bude podporovať prijímajúce krajiny, aby do všetkých fáz projektu zmysluplne zapájali ženy. Vždy sa vyvíja osobitné úsilie o to, aby sa začleňovalo rodové hľadisko a aby ženy stáli v centre tém, o ktorých sa rokuje.

3.2.4. Vonkajšia koordinácia

Okrem koordinácie a spolupráce s vnútroštátnymi orgánmi v celom regióne bude OAŠ počas vykonávania projektu koordinovať činnosť s inými inštitúciami a organizáciami a spolupracovať s nimi. Podporu v konkrétnych otázkach a pomoc pri propagácii tejto iniciatívy v regióne môžu byť schopné poskytnúť tieto subjekty:

- Úrad OSN pre otázky odzbrojenia (UNODA) vrátane jednotky podpory vykonávania Dohovoru o biologických zbraniach;
- Výbor Bezpečnostnej rady zriadený podľa rezolúcie BR OSN č. 1540 (2004) a jeho skupina expertov;
- Svetová organizácia pre zdravie zvierat (OIE);
- Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) vrátane Panamerickej zdravotníckej organizácie (PAHO);

- organizácie občianskej spoločnosti, akademická obec a organizácie súkromného sektora, ktorých ciele sú v súlade s cieľmi tohto návrhu, vrátane Sandia National Laboratory; Subcomisión de Bioseguridad y Bioscustodia de la Asociación Argentina de Microbiología (Podkomisia pre biologickú bezpečnosť a biologickú ochranu argentínskej mikrobiologickej spoločnosti); James Martin Center CNS; Asociación Latinoamericana de Biocontención y Biocustodia (Latinsko-americké združenie pre biologickú bezpečnosť a biologickú ochranu).

3.3. Ciele a činnosti v rámci projektu

Cieľ 1: Sprísnenie noriem v oblasti biologickej ochrany a biologickej bezpečnosti.

Podporné činnosti

- Činnosť 1.1: Uskutočniť spolu s agentúrami, ktoré sa zaoberajú biologickou ochranou a biologickou bezpečnosťou, misiu v každej krajine zameranú na technickú pomoc s cieľom posúdiť potreby a vypracovať hodnotiacu správu.
- Činnosť 1.2: Na základe potrieb a zdrojov uľahčiť odbornú prípravu v jednej alebo v oboch z týchto oblastí: prijatie zoznamu na kontrolu vývozu alebo prijatie národného akčného plánu reakcie na biologické hrozby. Predložiť hodnotiacu správu.
- Činnosť 1.3: Vypracovať vnútroštátne usmernenia na ochranu biologických látok pred náhodným alebo úmyselným šírením, ako aj vnútroštátne usmernenia týkajúce sa ich riadneho a bezpečného skladovania a prepravy vrátane ich internej bezpečnosti.

Očakávané výsledky

- Vypracovanie hodnotiacej správy s odporúčaním pre každú krajinu a agentúru.
- Zostavenie zoznamu na kontrolu vývozu podľa potrieb jednotlivých krajín.
- Predloženie hodnotiacej správy pre každú krajinu týkajúcej sa národného akčného plánu a/alebo usmernení pre reakciu na biologické hrozby, náhodné udalosti, bezpečné skladovanie a prepravu.

Cieľ 2: Posilnenie právnych a regulačných rámcov v oblasti biologickej ochrany a biologickej bezpečnosti a ich harmonizácia s medzinárodnými normami.

Podporné činnosti

- Činnosť 2.1: Preskúmať existujúce legislatívne a regulačné rámce v každej prijímajúcej krajine s cieľom identifikovať nedostatky a prioritné oblasti, v ktorých je potrebná pomoc.
- Činnosť 2.2: Podľa potreby poskytovať legislatívnu pomoc vrátane vypracovania právnych a iných predpisov na zavedenie zoznamov na kontrolu vývozu a/alebo národných akčných plánov.
- Činnosť 2.3: Zostaviť a uverejniť dokument s usmerneniami pre najlepšie laboratórne postupy, techniky a metódy riadenia biologického rizika v laboratóriách a výskumných ústavoch a šíriť ho s cieľom podporovať informovanosť príslušných zainteresovaných strán o osvedčených postupoch.

Očakávané výsledky

- Aspoň jeden prípad misie zameranej na legislatívnu pomoc pre každú krajinu s cieľom poskytnúť podporu v súvislosti so zoznamom na kontrolu vývozu a/alebo národnými akčnými plánmi a/alebo vypracovaním príslušných právnych alebo iných predpisov.
- Uverejnenie najlepších laboratórnych postupov obsahujúcich rôzne prvky: akademickú časť, techniky a rôzne metódy.

Cieľ 3: Posilnenie spolupráce a súčinnosti, najmä prostredníctvom partnerských preskúmaní na základe rezolúcie č. 1540 (2004).

Podporné činnosti

- Činnosť 3.1: Uľahčiť až tri nové partnerské preskúmania so silným zameraním na biologickú ochranu a biologickú bezpečnosť.

- Činnosť 3.2: Uskutočniť tri dvojstranné workshopy s cieľom nadviazať na partnerské preskúmania, ktoré sa už v súvislosti s vykonávaním rezolúcie č. 1540 (2004) v tomto regióne vykonali.
- Činnosť 3.3: Vypracovať a uverejniť technické dokumenty o činnostiach súvisiacich s partnerským preskúmaním.
- Činnosť 3.4: Zorganizovať regionálnu konferenciu o biologickej ochrane a biologickej bezpečnosti, okrem iného s cieľom posilniť koordináciu a podporiť výmenu informácií.
- Činnosť 3.5: Zorganizovať regionálnu konferenciu o stave vykonávania rezolúcie BR OSN č. 1540 (2004) na americkom kontinente.

Očakávané výsledky

- Uľahčenie partnerských preskúmaní v šiestich prijímajúcich krajinách.
- Vypracovanie a uverejnenie správy nadväzujúcej na partnerské preskúmania v prípade Čile/Kolumbie, Dominikánskej republiky/Panamy a Paraguaja/Uruguaja.
- Posilnenie koordinácie medzi agentúrami zaoberajúcimi sa biologickou ochranou a biologickou bezpečnosťou v prijímajúcich krajinách.

Cieľ 4: Uľahčenie nepretržitej odbornej prípravy v oblasti biologickej ochrany a biologickej bezpečnosti.

Podporné činnosti

- Činnosť 4.1: Vytvoriť sieť škooliteľov v oblasti biologickej ochrany a biologickej bezpečnosti v každej prijímajúcej krajine.
- Činnosť 4.2: Navrhnuť a vypracovať modul odbornej prípravy pre vedeckých pracovníkov s cieľom znížiť riziko možného zneužitia materiálov a vybavenia počas ich výskumu.
- Činnosť 4.3: Koordinovať činnosť s príslušnými národnými inštitútmi odbornej prípravy s cieľom podporiť začlenenie modulov a/alebo materiálov týkajúcich sa biologickej ochrany a biologickej bezpečnosti do akademických učebných plánov, a to aj pokiaľ ide o vykonávanie rezolúcie BR OSN č. 1540 (2004) a dohovoru BWC.
- Činnosť 4.4: Zorganizovať a uskutočniť až osem školení o biologickej ochrane a biologickej bezpečnosti (jedno v každej prijímajúcej krajine).

Očakávané výsledky

- Vytvorenie siete škooliteľov a špecialistov v oblasti biologickej bezpečnosti a biologickej ochrany v každej krajine.
- Vytvorenie otvorených online kurzov a uskutočnenie šiestich kurzov.
- Vyškolenie vedeckých pracovníkov z agentúr v oblasti biologickej ochrany a biologickej bezpečnosti v prijímajúcich krajinách.

4. Prijímatelia

Priamymi príjemcami podpory v rámci cieľov 1 až 4 sú vnútroštátne inštitúcie a orgány zodpovedné za biologickú ochranu a biologickú bezpečnosť v každej prijímajúcej krajine (až 8 štátov v závislosti od prijatých finančných prostriedkov: Argentína, Čile, Kolumbia, Dominikánska republika, Mexiko, Panama, Paraguaj a Uruguaj). Vytvorením online kurzu a zahrnutím týchto tém do vysokoškolských učebných plánov sa osloví ešte väčšia škála príjemcov.

5. Viditeľnosť Európskej únie

OAŠ/CICTE zabezpečí, aby sa v rámci všetkých projektových činností ocenilo, že projekt finančne podporuje Únia, a to viacerými spôsobmi. Podpora EÚ sa v prípade významných podujatí vyzdvihne prostredníctvom tlačových správ, sociálnych médií a rozhovorov v spravodajských médiách. Na všetkom vybavení, tlačенých materiáloch alebo počítačovom softvére, ktoré sa darujú prijímajúcim krajinám, bude uvedené, že ich financovala Únia. Personál projektu bude mať zobrazené logo EÚ a/alebo vlajku na všetkých pokrývkach hlavy, kombinézach alebo pracovných uniformách ako jednoznačný spôsob budovania značky. Informácia o podpore zo strany Únie bude riadne zverejnená a viditeľná na webových stránkach OAŠ a v publikáciách súvisiacich s projektom a programami, ktoré sa podporujú.

6. Trvanie

Predpokladaný časový rámec realizácie projektu je 36 mesiacov.

7. Všeobecná štruktúra

Technické vykonávanie projektu bude uskutočňovať OAŠ/CICTE prostredníctvom svojho existujúceho programu na základe rezolúcie č. 1540 (2004).

8. Partneri

OAŠ/CICTE bude vykonávať tento projekt v partnerstve s vnútroštátnymi orgánmi v prijímajúcich krajinách a v spolupráci so strategickými partnermi.

9. Podávanie správ

Popisné správy o pokroku a správy o finančnom stave sa budú predkladať štvrťročne s cieľom umožniť primerané a včasné monitorovanie a hodnotenie, pričom OAŠ/CICTE bude s darcom udržiavať nepretržitú komunikáciu.
